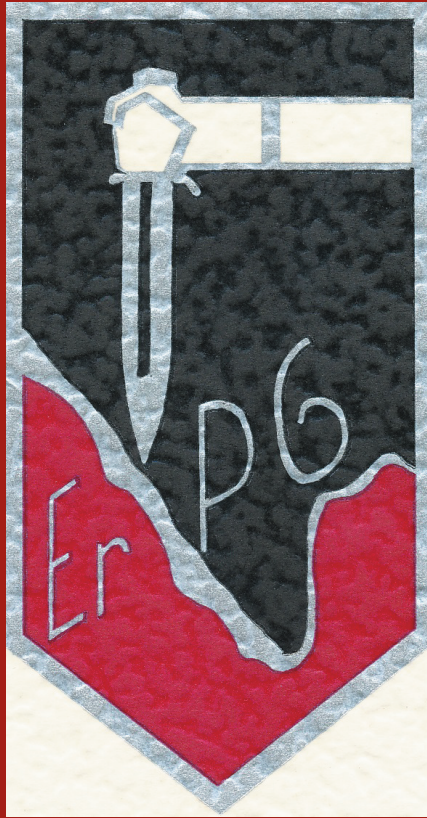

Henki elää!

Erillinen Pataljoona 6:n aseveli- ja
perinnetoimintaa kahdeksalla
vuosikymmenellä

Toimittanut

Ossi Kamppinen

Henki elää!

Erillinen Pataljoona 6:n
aseveli- ja perinnetoimintaa
kahdeksalla vuosikymmenellä

Henki elää!

Erillinen Pataljoona 6:n
aseveli- ja perinnetoimintaa
kahdeksalla vuosikymmenellä

Er.P 6:n perinneyhdistys

Copyright © Er.P 6:n perinneyhdistys

Kustantaja:

Er.P 6:n perinneyhdistys

Toimituskunta:

Aila Alanen

Antti Hynnä

Ossi Kamppinen

Arja Keskinen

Toimittaja:

Ossi Kamppinen

2. painos

Paino: Books on Demand,

Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-94-2676-8

Sisällysluettelo

Erillinen pataljoona 6:n muisto elää.....	7
Sota.....	7
Karjalainen Erillinen pataljoona 6 talvisodassa.....	7
Asevelitoiminta.....	28
1940.....	28
1955.....	31
Viljam Pylkäs taisteli talvisodassa Er.P 6:n riveissä.....	34
1959.....	36
1963.....	41
1964.....	48
1967.....	49
1969.....	51
1971.....	62
1973.....	67
1975.....	74
1977.....	77
1979.....	78
1981.....	83
1983.....	84
1985.....	86
1987.....	90
1989.....	95
1991.....	98
1993.....	100
1995.....	104
1997.....	106
1999.....	112

Er.P 6:n perinneyhdistys.....	116
2001.....	116
2003.....	121
2005.....	127
2007.....	131
2009.....	133
2012.....	137
2014.....	140
2016.....	144
Keljan patsashanke.....	147
Pataljoonalla oli oma standaari ja suruadressi.....	159
Kirjeitä ja muisteloita Er.P 6:n sotatieltä.....	162
Kirjeitä rintamalta.....	162
Mukana olleiden kertomuksia.....	173
Lähtö ylimääräisiin kertausharjoituksiin.....	173
Suojajoukkojen viivytystaisteluista pääpuolustuslinjalle.....	180
Joulun vietosta koviin taisteluihin.....	192
Kelja.....	197
Pataljoona siirtyy reserviksi.....	207
Kahdesti Taipaleen tulimyrskyssä.....	211
Sodan loppuajan pataljoona oli Vuokselassa.....	214
Aselepo, rauha ja kotiuttaminen.....	214
Muistelmia talvisodasta.....	215
Elina etulinjassa.....	215
Muistelmia 20 vuoden takaa.....	219
Luutnantti Vuorion kärsimystie sotavankina.....	224
Erillinen pataljoona 6:n vieraana.....	229
Er.P 6:n henkilöstöluettelo.....	231
Lähteet.....	267
Henkilöhakemisto.....	268

Erillinen pataljoona 6:n muisto elää

Talvisodassa taistelleen Er.P 6:n maineikas historia kulminoituu pataljoonan Sakkolan pitäjän Keljassa menestyksellisesti suorittamaan vastahyökkäykseen 27.12.1939. Vaikka pataljoona joutui talvisodan kuluessa vielä toistekin koviin paikkoihin, muodostui Keljan taistelun päivästä pataljoonan muistopäivä ja jo seuraavana vuonna kokoontuivat pataljoonan veteraanit tuona samaisena päivänä ensimmäiseen asevelijuhlaansa. 1950–60-lukujen taitteessa asevelijuhlasta tuli säännöllinen perinne, joka jatkui aina 1990-luvun loppuun saakka, jolloin Er. P 6:n veteraanien rivit olivat jo kovasti harvenneet.

Asevelijuhlien perinnettä ei vuosituhannen vaihtuessa uudeksi päästetty suinkaan katkeamaan. Vuodesta 2001 alkaen perinnettä on jatkanut ja pataljoonan muistoa vaalinut Er.P 6:n perinneyhdistys, joka on siitä alkaen järjestänyt Er.P 6:n ja Keljan taistelun muistojuhlan pääsääntöisesti joka toinen vuosi, Keljan taistelun päivänä 27.12.

Er.P 6:n vaiheista talvisodassa on vuonna 1963 julkaistu WSOY:n kustantamana eversti Paavo Susitaipaleen kokoama historiikki *Karjalainen pataljoona talvisodassa*. Se on lajissaan erinomainen teos, eikä siihen ole mitään lisättävää. Nyt käsissäsi oleva kirja keskittyy kahdeksalla eri vuosikymmenellä järjestettyihin Er.P 6:n aseveli- ja muistojuhliin. Aineistoa tähän kirjaan koottaessa ei ole ollut enää mahdollisuutta haastatella yhtäkään pataljoonan veteraaneista. Heistä kaikista on jo aika jättänyt. Kirjan materiaali rakentuu pääosin kokouksista pitäjänlehdissä ja muissa sanomalehdissä julkaistuihin uutisiin, jotka on tallennettu kirjaan sellaisenaan. Osa aineistosta on asevelijuhlien järjestelyistä vastuussa olleelta pataljoonan juh latoimikunnalta jälkeen jäänyttä materiaalia. Varsinaista järjestelmällistä arkistoa ei juh latoimikunnalla ollut, mutta paljon tärkeää ja mielenkiintoista aineistoa on kuitenkin säilynyt. Pataljoonan vaiheita taustoittamassa on kirjassa luku, jossa käydään läpi pataljoonan sotatie. Samoin on noita vaiheita syventämään otettu mukaan veteraanien omia kertomuksia talvisodan päiviltä sekä joitakin otteita Er.P 6:n miesten ja heidän kotiväkinsä välisestä kirjeenvaihdosta. Sekä lehdissä julkaistut uutiset että veteraanien muistelot ja kirjeet ovat hyvin pitkälle alkuperäisessä kieliasussaan. Tietty karheus saa varsinkin veteraanien kirjoittamissa teksteissä näkyä, emmekä ole lähteneet niitä tämän päivän kriteereihin sopiviksi muokkaamaan.

Kirjan valokuvat ovat lähes kaikki päiväämättömiä, eikä niissä olevia henkilöitä ole nimetty. Nimet ja päivämäärät on mainittu niiltä osin kuin se on ollut mahdollista. Kuvatekstin lopussa on mainittu kuvan kirjaa varten luovuttanut taho.

Vielä yhtenä tärkeänä osana on kirjan loppuun otettu Er.P 6:n veteraanien 1960-luvulla kokoama pataljoonan henkilöstöluettelo.

Er.P 6:n perinneyhdistyksen toiminta-ajatuksena on *Talvisodan muisto ei saa koskaan sammua*. Tämä Er.P 6:n perinneyhdistyksen julkaisema kirja on koottu taltioimaan osan "Saarelaisen pataljoonan" historiasta ja pitämään osaltaan yllä Er.P 6:n ja talvisodan muistoa.

Julkaisutoimikunnan puolesta esitän kiitokset kaikille kirjaa varten materiaalia lähettäneille ja kirjan valmistumista muuten auttaneille.

Pornaisissa 10.11.2019

Ossi Kamppinen

Er.P 6:n miehiä asevelijuhlassa. Kuvassa eturivissä istuva everstiluutnantti Heikki Virtanen toimi pataljoonan juhlatomikunnan puheenjohtajana vuosikymmenten ajan. (Er.P 6:n perinneyhdistys)

Sota

”Räisälässä oli raviradalla maatalousnäyttely syyskuussa 1939. Näyttelyyn kuului radiosta Tiltun lähetys, josta jäi mieleen kohta: *Suomalaiset valmistelevat kovalla kiireellä vuoden 1940 olympialaisia, mutta minä voin ilmoittaa teille, ettei vuonna 1940 enää Finlandiaa ole olemassa.* Tämä pani ajattelemaan, että mitenkähän meille käy.”

Näin muisteli Viljam Ruponen syksyä 1939 Räisäläinen-lehdessä vuonna 1997. Karjalainen kansa ja koko Suomi eli epävarmuudessa tulevan suhteen. Lokakuun viidentenä päivänä 1939 esitti Neuvostoliitto Suomelle kutsun saapua Moskovaan neuvottelemaan ”konkreettisista poliittisista kysymyksistä”. Välittömästi tämän jälkeen käynnistettiin Suomessa laajamittaiset ylimääräiset kertausharjoitukset. Suomi alkoi varautua tulevaan sotaan, eikä lopulta turhaan, sillä jo parin kuukauden kuluttua pahimmat pelot toteutuivat. Suomi joutui taistelemaan olemassaolostaan.

Karjalainen Erillinen pataljoona 6 (Er.P 6) talvisodassa

Perustaminen

Talvisodassa taistellut Erillinen pataljoona 6 (Er.P 6) oli Käkisalmen, Kaukolan, Räisälän ja Sakkolan alueelta koottu reserviläispataljoona. Sen miehet olivat harjoitelleet suurin piirtein samassa kokoonpanossa jo vuoden 1937 kertausharjoituksissa, mutta varsinaisesti pataljoona perustettiin YH:n nimellä tunnetun yleisen liikekannallepanon aikaan Kiviniemessä lokakuussa 1939. Liikekannallepanon alkuvaiheessa perustetut erilliset pataljoonat kuuluivat suojajoukkoihin, jotka ryhmitettiin rajan läheisyyteen turvaamaan kenttäarmeijan ryhmittymistä pääpuolustusasemaan.

Kutsu ylimääräisiin kertausharjoituksiin kävi pataljoonan miehille 6.-7. loka-kuuta ja tämän jälkeen toimintaan ryhdyttiin heti. Hälytyskäskyn saaneet räisäläiset ja sakkolalaiset kokoontuivat 7.10. Kiviniemen kasarmeille. Kaukolalaiset kokoontuivat ensin Kaarlahden suojeluskuntatalolle, josta heidät siirrettiin autokuljetuksella pataljoonan toiseksi perustamispaikaksi määrätylle Käkisalmen keskuskansakoululle. Tänne olivat kokoontuneet myös Käkisalmen ja Käkisalmen maalaiskunnan miehet, joista muodostettiin pataljoonan

*Sakkolan poikia menossa vuoden 1937 suuriin kertausharjoituksiin.
(Sakkola-Museon kokoelmat)*

esikunta sekä esikuntakomppania. Kaukolalaisista muodostettiin 1. komppania, räisäläisistä 2. ja 3. komppania sekä pataljoonan kolonna ja sakkolalaisista konekiväärikomppania sekä kranaatinheitinosasto. Kaukolan ja Käkisalmen miehet siirrettiin 7.10. junalla Sakkolaan, josta he liittyivät 9.10. iltapäivällä pataljoonan muihin yksikköihin Kiviniemen kasarmilla. Pataljoona käsitti täydessä sotavahvuudessaan 1037 miestä sekä 162 hevosta ja ajoneuvoa.

Liittyminen suojajoukkoihin

9.10. pataljoona aloitti marssin kohti keskitysalueen Rautua, jossa pataljoona liitettiin Raudun ryhmään, osaksi kenttäarmeijan keskittämistä turvaavia suojajoukkoja. Raudun ryhmän osalle tuli n. 10–20 kilometriä syvä viivytyksmaasto rajalta Suvannolla sijaitsevaan pääpuolustuslinjaan.

Marssin välitavoitteessa Petäjärvellä otti pataljoonan komentoonsa kapteeni Onni Saarelainen. Kapteeni Saarelainen oli 1900 syntynyt vapaussodan veteraani, joka oli käynyt Markovillan upseerikoulun ja toimi armeijassa vakinaisessa palveluksessa. Er.P 6 mainitaan usein sotahistoriallisessa kirjallisuudessa komentajansa mukaan "Saarelaisen pataljoonana".

*Pataljoonan komentaja majuri Oiva Saarelainen (kuvassa kapteenina).
(Er.P 6:n perinneyhdistys)*

Raudussa Er.P 6 asettui viivytyslohkolleen ja käynnisti kenttälinoitustyöt, joi-
ta se teki loka-marraskuun ajan. Lokakuun puolivälissä liitettiin pataljoonan ka-
lustoon kaksi ruotsalaista 37 mm:n panssarintorjuntatykkiä. Niiden miehistö va-
littiin pataljoonasta ja koulutettiin tehtäviinsä noin vuorokauden kestäneen pe-
rehdytyksen aikana. Vuorokaudessa ei liene kovin syvällistä koulutusta ehditty
antamaan, mutta sillä pääsi pataljoonan panssarintorjuntajoukkue kuitenkin al-
kuun.

Sota alkaa

Marraskuun lopulla sodan merkit olivat jo selkeät ja pahinta osattiin odottaa,
eikä marraskuun viimeisen päivän aamuna kello 7.00 kiivaalla tykistötulella alka-
nut Neuvostoliiton hyökkäys tullut täytenä yllätyksenä. Er.P 6:n komentaja oli jo
yöllä antanut käskyt äärimmäisestä valmiustilasta ja varautumisesta miehittä-
mään ensimmäisen viivytyslinjan puolustusasemat.

Pataljoonan kokemat ensimmäiset kahakat eivät olleet vielä kovinkaan verisiä,
mutta sotaan tottumattomuus aiheutti ennakoimattomia käännteitä. 2. komppani-

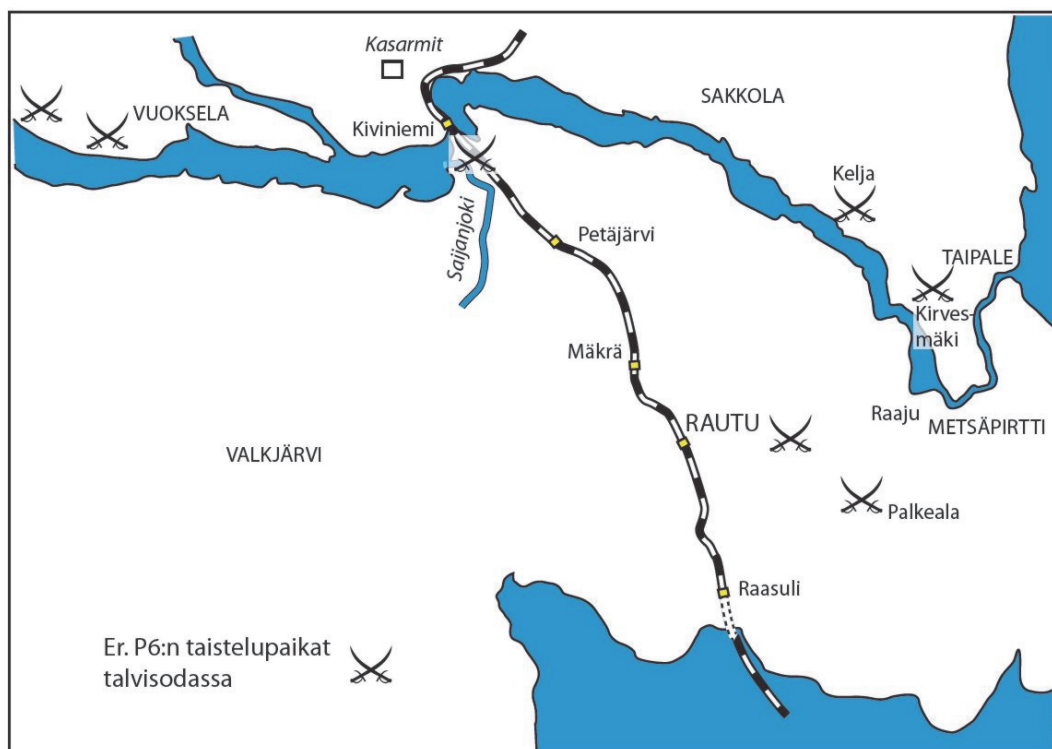
an joukkueenjohtaja ampui illalla etumaastoa valaistakseen kaksi valkoista valorakettia, jotka näyttivät palavien rakennusten sakeassa savussa ja tulenloimotuksessa erehdyttävästi irtautumismerkiksi sovituilta kahdelta vihreältä raketilta. Tämä sai aikaan sen, että toisen komppanian joukot alkoivat jättää asemiaan ja vetäytyä taaemmalle puolustuslinjalle. Vielä kertaalleen joukot palasivat jättämiinsä aseisiin, mutta muutaman tunnin kuluttua aloitettiin vetäytyminen viivytysasemaan ja asemat jouduttiin taas jättämään.

Toisen sotapäivän taisteluissa menetti pataljoonan kranaatinheitinosasto toisen kranaatinheittimensä vastinlevyn ja joutui tulemaan toimeen yhdellä heittimellä aina vuoden vaihteeseen saakka.

Sodan kolmantena päivänä parveili pataljoonan asemien edessä vihollisen jalkaväkeä ja panssarivaunuja ja loi painetta rintamaan. Viivytys tapahtui kuitenkin varsin tehokkaasti ja pääpiirteissään suunnitelmien mukaan. Tähän mennessä oli pataljoona selvinnyt vähillä tappioilla: kaatuneita oli yksi aliupseeri ja kaksi miehistön jäsentä. Kannaksen Armeijan johdossa oli tuossa vaiheessa jo tehty päätös suojajoukkojen yleisestä irrottamisesta Kannaksen pääpuolustuslinjan taakse reserveiksi ja Er.P 6 aloitti irtaantumisen kohti Kiviniemeä 3.12. klo 23.00. Vetäytyvät joukot polttivat mennessään kaikki rakennukset ja pataljoonan komento paikalle oli rajan suunta näyttäytynyt yhtenä tulimerenä; edessä paloi Rautu ja vasemmalla loimusi Metsäpirtti.

*Tulipalot loimusivat vetäytyvien joukkojen ja taistelujen sytyttäminä.
(Sakkola-Museon kokoelmat)*

Erillinen pataljoona 6:n taistelupaikat talvisodassa. (Kartta Jari Järvinen)

Pääpuolustuslinjalle vetäytyvä Er.P 6 siirtyi aluksi pääosin Vuoksen pohjoispuolelle Pannusaareen, osan pataljoonasta jäädessä Vuoksen eteläpuoliseen sillanpääasemaan. Kiviniemen sillanpäästä oli tässä vaiheessa tarkoitus taistella ja loputkin pataljoonasta kolonnaa lukuun ottamatta siirrettiin takaisin Vuoksen eteläpuolelle sillanpään tueksi.

Neuvostojoukot saivat kosketuksen sillanpäähän 4.12. aamupäivän aikana ja illan sekä seuraavan päivän aikana vihollinen suoritti useita hyökkäyksiä, jotka kaikki torjuttiin. Paine ja varsinkin kevyen tykistön tuli kohdistui voimakkaana sillanpään oikeaa siipeä Saijanjokilinjalla puolustavan Er.P 6:n asemia vastaan. Panssarivaunut ja niitä seuraava jalkaväki saatiin kuitenkin pysähtymään panssariesteeksi paranneltuun Saijanjoen äyryäseen.

Kiviniemen sillanpäästä päätettiin luopua jo 5.12. ja vetäytyminen aloitettiin seuraavana yönä. Saarelaisen pataljoonalle jäi tehtäväksi irrottautua viimeisenä. Vetäytyminen koko sillanpäästä onnistui hyvin, sillanpää tyhjennettiin ja salmen yli johtavat sillat räjäytettiin. Vetäydyttyään sillanpäästä pataljoona siirtyi Vuoksen pitäjään Kuninkaanristin kylään.

Kiviniemen taistelut veivät pataljoonalta kaatuneina seitsemän miestä.

Reservissä ja etulinjassa Vuokselassa

Pataljoonan panssarintorjuntajoukkue oli tässä vaiheessa hälytetty Kiviniemeen erityistehtäviin. Muu osa pataljoonaa siirrettiin 7.12. Kuninkaanristiltä reserviksi Kiviniemen kasarmeille. Marssilla kasarmeille pataljoona koki kovimmat tähänastisista tappioistaan, kun vihollisen tykistökeskitys osui keskelle marssivaa rivistöä. Tuloksena oli seitsemän kuollutta sekä useita haavoittuneita.

Reservinä ollessaan pataljoona ei suinkaan ollut levossa. Miehet valmistelivat latuja mahdollisiin vastaiskusuuntiin, suorittivat maastotiedustelua ja tekivät kolmessa vuorossa panssariestettä Viiksanlahden-Saviojan seudulla.

Illalla 13.12. pataljoona sai käskyn siirtyä etulinjaan Vuokselan lohkolle. Siellä pataljoonan päiväohjelmaan kuului niin asemien kuin korsujenkin rakentamista sekä ainakin yksi partioretki Vuoksen toiselle puolelle. Varsinaisia taisteluja ei ollut, mutta vihollinen häiritsi varustustöitä tekevää pataljoonaa aika ajoin tykistötulellaan.

Er.P 6:n Vuokselan jakso jäi kolmen päivän pituiseksi. Armeijakunta päätti irtottaa sotakokemusta omaavan ja Suvannon seudut tuntevan pataljoonan jälleen reservikseen ja pataljoona siirtyi Kiviniemen lähellä oleviin Pannusaaren ja Tiituan kyliin.

Tappiota ei Er.P 6 tästä lyhyestä Vuokselan jaksostakaan selvinnyt, vaan vihollisen ajoittaisissa tykistökeskityksissä menetti pataljoona kaatuneina neljä miestä. Tähänastiset tappiot olivat vasta alkusoittoa ja reilusti pahempaa oli tulossa.

Vihollinen lyödään vastaiskulla Keljassa

Joulupäivän aamuna neuvostoliittolaiset joukot ylittivät yllättäen Suvannon noin pataljoonan vahvuisilla osastoilla Patoniemessä, Volossulassa ja Keljassa. Tarkoituksena venäläisillä oli sivustahyökkäyksellä murtaa Taipaleessa taistelevien suomalaisjoukkojen puolustus.

Patoniemeen ja Volossulaan hyökänneet venäläisjoukot saatiin tuhottua puoleenpäivään mennessä. Keljassa venäläisten hyökkäys menestyi sen sijaan paremmin. Puolustusryhmitys Keljassa oli ollut suhteellisen heikko, sillä Suvannon jään piti Keljan kohdan virtapaikassa yleensä olla niin heikkoa, ettei se kestäisi ylikulkua.

Vihollinen pääsi pimeän ja pakkasusvan suojin yllättämään Keljaa puolustaneen Jalkaväkirykmentti 29:n joukot. Hyökkäys tapahtui ilman tykistövalmistelua ja rannasta noin 200 metrin päässä olleet suomalaisten kuulovartiot havaitsivat lähestyvän vihollisen vasta aivan edessään. Vihollinen onnistui ylläkössään ja sai

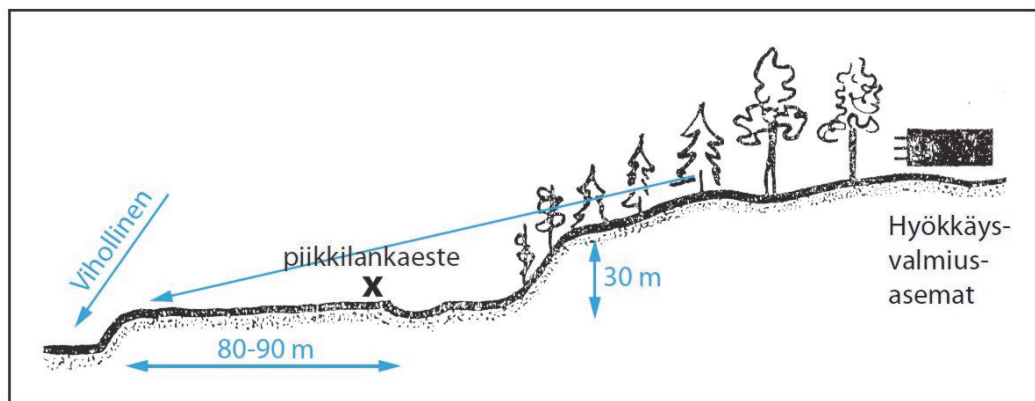
vain vähäisen vastarinnan jälkeen haltuunsa Suvannon rannan Satumetsikössä olevat ampumahaudat ja sen molemmilta puolin kaksi konekivääripesäkettä. Osa hyökkääjistä onnistui pureutumaan laajemmallekin alueelle rannan panssaries- teeseen. Suomalaiset joukot vetäytyivät peltoaukean yli Runteenmäen juurella olevaan metsänreunaan.

Keljaan päässeiden venäläisjoukkojen vahvuus arvioitiin koko ensimmäisen taistelupäivän ajan liian pieneksi, eivätkä vastatoimenpiteet olleet heti kyllin voi- makkaita. Ensimmäinen vastahyökkäys tehtiin vain kahden joukkueen ja toinen- kin vain komppanian voimin. Vihollinen osoittautui erittäin tulivoimaiseksi eikä omalta tykistöltä saatu hyökkäykseen tulitukea. Vastahyökkäys oli sitä paitsi suori- tettava kapeimmalta kohdaltaan noin 200–300 metriä leveän aukean yli. Ta- paninpäivän iltahämärissä yritti kapteeni Lagerlöfin komentama Jalkaväkiryk- mentti 28:n 3. pataljoona vuorostaan puhdistaa Keljaa, mutta senkin hyökkäys kilpistyi voimakkaaseen tuleen. Kun vihollinen toistuvasti yritti syöttää Suvannon yli lisää joukkoja Keljaan, muodostuivat tämän sitkeästi puoliaan pitävän tuki- kohdan tapahtumat keskeisimmiksi koko III Armeijakunnan lohkona. Kelja satoi joukkoja ja jatkuvasti oli olemassa mahdollisuus yleisen hyökkäyksen alkamisesta myös Taipaleessa.

Vihollisen hyökättyä Suvannon yli antoi armeijakunta reservissä olevalle Er.P 6:lle käskyn valmistautua siirtymään ja pataljoona siirrettiin Sakkolan Saaprun kylään, jossa se alistettiin 10. Divisioonan esikunnalle. Tapaninpäivän vastaisena yönä pataljoona siirtyi rivakalla hiihtomarssilla Saaprusta Keljaan, jossa se oli 27.12. aamulla kello 6.00.

Tuli Er.P 6:n vuoro yrittää vihollisen työntämistä takaisin Suvannon taakse ja pataljoona ryhmittyi vihollisen asemat murtavaa keskitettyä iskua varten. Hyök- käyksen painopiste oli aukean kapeimmalla kohdalla, pataljoonan lähtöryhmitys syvä ja komppaniat peräkkäin suhteellisen kapealla alalla. Kranaatinheitinjouk- kue oli ollut paikalla jo edellisestä aamusta alkaen ja oli valmiina tukemaan hyök- käystä yhdellä toimintakuntoisella heittimellään.

Komppaniat ohjattiin valmiusasemiin Runteenmäen reunalle, mistä niiden piti kunkin vuorollaan syöksyä varsinaisiin lähtöasemiin harjanteen juurelle. Harjan- ne oli melko jyrkkä, korkeuseroa oli kaikkiaan noin 30 metriä. Lähtöasemiin syök- syttiin tätä jyrkkää mäkeä takapuolella lasketellen. Kun venäläisillä oli takanaan Suvannon selkä ja suomalaisilla Runteenmäen jyrkkä harjanne, oli asetelmasta tulossa sellainen, että kummankaan osapuolen oli aika hankala lähteä vetäyty- mään.

Keljan taistelukentän maasto-olosuhteet. (Kartta Jari Järvinen)

Ensimmäinen hyökkäys Satumetsikköön aloitettiin kello 9.30. Oman tykistön piti antaa keskitys 10 minuuttia ennen hyökkäystä, mutta luvattua tykkitulta ei Er.P 6:n sotapäiväkirjan mukaan kuulunut. Vihollinen oli hyvin tulivoimainen ja huomattuaan suomalaisten hyökkäysaiheet se avasi tulen kaikilla jalkaväen aseillaan sekä myös tykistöllään Suvannon eteläpuolelta. Er.P 6:n miesten oli ylitettävä oma piikkilankaeste, johon oli vihollisen kiivaasti tulittaessa hakattava läpimenoaukkoja ja sen jälkeen lähdettävä ylittämään peltoaukeaa. Suurten tappioiden takia tämä ensimmäinen hyökkäys jouduttiin keskeyttämään. Muiden mukana kaatuivat 3. komppanian päällikkö, luutnantti Lehtonen, sekä vasemmalla hyökkäävän erillisen hyökkäysryhmän johtaja jääkärivääpeli Suuronen. 1. komppanian päällikkö luutnantti Ahi haavoittui vakavasti rintaan. Kentälle jo syöksyneet miehet käskettiin osaksi takaisin, toisten etsiessä suojaa peltoaukealta.

Vaikka ensimmäinen hyökkäys epäonnistui suurin tappioin, uusittiin hyökkäys noin kello 10.45. Tykistön tukea ei tähänkään hyökkäykseen saatu, vain pataljoonan oma kranaatinheitin ampui vihollisen aseisiin. Hyökkäävät joukot purkautuivat piikkilankaesteen aukoista pellolle ja saivat vastaanansa samanlaisen tuliryöpyn kuin edellisekin hyökkäysaallot. Joukot lähtivät ylittämään aukeaa käyttäen suojanaan edellisissä hyökkäyksissä kaatuneitakin. Komppania- ja joukkuejako oli mennyt sekaisin ja johtajat veivät lähellään olevia miehiä mukanaan riippumatta siitä, mihin yksikköön he kuuluivat. Noin puolen tunnin kuluttua ensimmäiset miehet saavuttivat vihollisen miehittämän ampumahaudan ja onnistuivat kiivaassa lähitaistelussa käsikranaateilla, kasapanoksilla ja konepistoolisarjoilla vyöryttämään vihollisen asemat. Kaatuneita vihollisia oli ampumahaudan täydeltä ja Er.P 6:n miesten muistelmien mukaan näky oli hirveä.

Vihollisen jäljellä olevat joukot joutuivat jossakin vaiheessa pakokauhuun ja ryntäsivät Suvannon jälle. Pakenevia oli satoja ja suomalaisia vallatuissa asemis-

Erillinen pataljoona 6, karjalainen pataljoona, taisteli talvisodassa omilla kotikonnuillaan. Taistelua voimiltaan ylivertaista vihollista vastaan käytiin kirjaimellisesti jopa omilla kotipihoilla ja -pelloilla. Pataljoonan maineikas historia kulminoituu sen Sakkolan pitäjän Keljassa 27.12.1939 menestyksellisesti suorittamaan vastahyökkäykseen ja tuosta Keljan taistelun päivästä muodostui Er.P 6:n muistopäivä. Tuona joulukuun päivänä kokoontuivat pataljoonan veteraanit säännöllisesti asevelijuhlaan tapaamaan toisiaan ja kunnioittamaan sodissa kaatuneitten aseveljiensä muistoa.

Henki elää! on Er.P 6:n veteraanien asevelijuhlien historiikki joka kertoo yli vuosikymmenten kantaneesta talvisodan kokemusten lujittamasta asevelihengestä. Pataljoonan vaiheita taustoittamassa on kirjassa osuus, jossa käydään läpi pataljoonan sotatie. Kuvausta pataljoonan vaiheista syventävät veteraanien omat kertomukset talvisodan päiviltä.

